

Datum
2024-09-25

Diarienummer
KS-2024/1247.109

Handläggare
Anders Folkesson
Anders.Folkesson@huddinge.se

Kommunstyrelsen

Remiss av SOU 2024:50 Nätt och jämnt - Likvärdighet och effektivitet i kommunsektorn

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens beslut

Kommunstyrelsens förvaltnings förslag till remissvar per 25 september 2024 godkänns.

Sammanfattning

Utjämningskommittén har haft i uppdrag att göra en bred översyn av systemet för kommunalekonomisk utjämning och LSS-utjämningen samt vid behov föreslå förändringar.

Kommitténs förslag innebär en kraftig omfördelning från framför allt storstadsnära kommuner till övriga kommunkollektivet. Kommunstyrelsens förvaltnings primära kritik är att förslagen baseras på kostnadsskillnader, vilket inte nödvändigtvis är detsamma som behovsskillnader. Därmed bryter många av kommitténs utjämningsförslag mot grundprincipen att ambitionsnivåer och effektivitet inte ska beaktas i utjämningen. Mot denna bakgrund bör regeringen inte gå vidare med kommitténs kostnadsutjämningsförslag.

Beskrivning av ärendet

Utjämningskommittén har haft i uppdrag att göra en bred översyn av systemet för kommunalekonomisk utjämning och LSS-utjämningen samt vid behov föreslå förändringar. I uppdraget har också ingått att se över vilka av dagens riktade statsbidrag som skulle kunna inordnas i det generella statsbidraget till kommunsektorn. Därutöver har kommittén haft i uppdrag att lämna förslag på åtgärder för att motverka höga och ökande skattesatser i kommuner och regioner, inklusive åtgärder för att minska risken för negativa bieffekter av inkomstutjämningen på tillväxten.

Kommittén lägger ett stort antal förslag. De viktigaste är en uppdatering av utjämningsystemen från och med 2026, införandet av en statsbidragsprincip och att ett antal riktade statsbidrag föreslås bli generella.

HUDDINGE KOMMUN

Postadress
Huddinge kommun
Kommunstyrelsens förvaltning
141 85 Huddinge

Besök
Kommunalvägen 28

Tfn vxl 08-535 300 00

huddinge@huddinge.se
www.huddinge.se

Utjämningsförslagen har stora omfördelnings effekter. Det gäller särskilt ändringar av kostnadsutjämnings systemet. Dessa ändringar baseras i hög grad på en analys av kommunernas faktiska kostnader. För Huddinges del innebär förslagen sammantaget en intäktsminskning på knappt 85 miljoner kronor. Införande bidrag föreslås, vilket mildrar effekten 2026 och 2027 för Huddinge kommun. Den absolut största anledningen till Huddinges försämring beror på reviderat kostnadsutjämnings systemet.

Förvaltningens synpunkter

Utredningens stora omfång (drygt 1 000 sidor) har medfört att kommunstyrelsens förvaltning har fokuserat på de mest Huddinge-relevanta delarna av betänkandet, det vill säga riktade statsbidrag och förslagen kring utjämnings systemen.

Kommunstyrelsens förvaltning bedömer att förslagen kring minskat antal statsbidrag är positiv och därför tillstyrks. Det finns samtidigt en betydande risk att förslagen inte kommer att vinna gehör inom regeringskansli och riksdag. I förslag till remissvar nämns därför att en alternativ och sannolikt mer genomförbar metod är att tillåta en bred användning av riktade statsbidrag. Statsbidragen för minskat antalet timanställda inom vård och omsorg respektive för att mildra effekterna av inflationen inom skolväsendet är goda exempel på när staten stimulerar kommunerna att arbeta på ett sätt eller att satsa på ett visst område, men samtidigt ger stora frihetsgrader till kommunerna kring hur statsbidragen får användas.

Kommitténs förslag kring kostnadsutjämnings systemen baseras på kostnadsanalyser. Detta är, enligt förvaltningens mening, mycket problematiskt, då det inte beaktar de betydande service-, effektivitets- och skattesatsskillnader som finns mellan landets 290 kommuner. Det strider också mot utjämnings systemets grundprincip att behoven, inte kostnader, ska utjämnas. Mot denna bakgrund bör regeringen inte gå vidare med kommitténs kostnadsutjämnings förslag. Förslaget till remissvar innehåller också en problematisering kring detta, liksom ett antal synpunkter på specifika ändringar som bör göras för att bättre beakta Huddinges och liknande kommuners behov.

Ekonomiska och juridiska konsekvenser

Huddinges intäkter minskar årligen med knappt 85 miljoner kronor, om Utjämningskommitténs förslag genomförs. I kommunstyrelsens förvaltnings förslag till remissvar nämns ett flertal korrigeringar som skulle kunna minska kommunens intäktsbortfall. Förslaget har inga juridiska konsekvenser.

Datum
2024-09-25

Diarienummer
KS-2024/1247.109

Camilla Broo
Kommundirektör

Petra Asplund Eriksson
Ekonomidirektör

Bilagor

Bilaga 1. Kommunstyrelsens förvaltnings förslag till remissvar per 25 september 2024.

Beslutet ska skickas till
Finansdepartementet